

Datum

2024-10-07

Adress

August Palms Plats 1

Diarienummer

STK-2024-360

Svar

Till

Malmöinitiativet

Malmöinitiativet - Inför en kommunal bojkott av Israel STK-2024-360

Svar

Kriget mellan Israel och Hamas, som lett till stort humanitärt lidande för civilbefolkningen i regionen, påverkar många Malmöbor och medarbetare som har rötter i eller kopplingar till de drabbade områdena. Kommunstyrelsen i Malmö ser att kriget för med sig ett djupt lidande som måste få ett slut.

Enligt 2 kap. 2 § kommunallagen (2017:725) får kommuner och regioner inte ha hand om sådana angelägenheter som enbart staten, en annan kommun, en annan region eller någon annan ska ha hand om.

Bestämmelsen tar sikte på när en viss uppgift exklusivt och enligt lag eller författning faller inom någon annans befogenhet, till exempel statliga uppgifter såsom försvars- eller utrikespolitik

Att utrikespolitik enbart ska handhas av staten bestäms i 10 kap. regeringsformen (1947:152). Där stadgas bl.a. att överenskommelser med andra stater eller med mellanfolkliga organisationer ingås av regeringen (10 kap. 2 §).

En kommunal bojkott av varor eller tjänster från ett annat land har i rättspraxis bedömts utgöra en utrikespolitisk manifestation (se bland annat RÅ 1969 ref. 52, där stadsfullmäktige bedömdes ha överskridit sin befogenhet genom sitt beslut att rekommendera stadens organ att tills vidare inte inköpa sydafrikanska varor).

Förvaltningsrätten i Göteborg prövade nyligen ett beslut (mål nr 6956-24), där nämnden för inköp och upphandling i Göteborgs kommun bl.a. beslutade att bojkotta varor från stater som bedriver illegal ockupation av andra stater, samt varor som är producerade av israeliska bosättningar på palestinsk mark. I de handlingar som legat till grund för beslutet angavs exempel på tre länder som anförts bedriva illegal ockupation

av andra stater. Förvaltningsrätten bedömde att beslutet i sin helhet fick anses utgöra en tydlig opinionsyttring på det utrikespolitiska området och konstaterade att opinionsyttringar inom det utrikespolitiska området normalt är angelägenheter som ankommer på staten och inte på kommuner. Beslutet föll därför utanför den kommunala kompetensen. Eftersom nämnden genom beslutet hade överskridit sin befogenhet var beslutet inte lagenligt och rätten upphävde därför detsamma.

Att besluta om att inte köpa in några israeliska varor skulle innebära att Malmö stad handhar en icke-kommunal angelägenhet och att den kommunala kompetensen överskrids vilket skulle innebära att Malmö stad överskrider gränsen för sitt kommunala uppdrag och vad en kommun har rådighet över. För det fall det skulle beslutas om sanktioner på EU-nivå eller på nationell nivå behöver Malmö stad följa dessa.

Svenska kommuner får alltså inte engagera sig i utrikespolitik på sätt som föreslagits i initiativet.

Ordförande

[Förnamn Efternamn]

[Fyll i titel]

[Förnamn Efternamn]

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden.]